شماره۱۱٤۳٤۲/ت٤۱۱۹۱ك ۱۳۸۸/٦/٤

وزارت كشور ـ وزارت راه و ترابري ـ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي

وزارت صنايع و معادن ـ وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات

وزارت امور اقتصادي و دارايي ـ جمعيت هلال احمر جمهوري اسلامي ايران

وزيران عضو كارگروه توسعه حمل و نقل عمومي و مديريت مصرف سوخت به‌استناد اصل يكصد و سي و هشتم قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران و با رعايت تصويب‌نامه شماره ۱۳۱٤۰۱/ت٤۱۰٤۸هـ مورخ ۱۳۸۷/۷/۳۰ آيين‌نامه مديريت ايمني حمل و نقل و سوانح رانندگي را به شرح زير تصويب نمودند:

آيين‌نامه مديريت ايمني حمل و نقل و سوانح رانندگي

فصل اول كليات

ماده ۱ـ اصطلاحات و واژه‌هاي زير در معاني مشروح مربوط به كار مي‌روند:

۱ـ قانون: قانون توسعه حمل و نقل عمومي و مديريت سوخت ـ مصوب ۱۳۸٦ـ .

۲ـ ستاد: ستاد مديريت حمل و نقل و سوخت.

۳ـ كميسيون: كميسيون ايمني راههاي وزارت راه و ترابري.

٤ـ دستگاههاي مؤثر: دستگاههاي عضو كميسيون ايمني راهها و ساير دستگاههاي مؤثر در كاهش حوادث و تلفات حمل و نقل شامل نيروي انتظامي، وزارت راه و ترابري، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي، وزارت صنايع و معادن، وزارت آموزش و پرورش، وزارت كشور، وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات، وزارت امور اقتصادي و دارايي (بيمه مركزي ايران)، سازمان صدا و سيما، سازمان پزشكي قانوني كشور و سازمان امداد و نجات جمعيت هلال احمر جمهوري اسلامي ايران.

۵ ـ اورژانس: مركز مديريت حوادث و فوريتهاي پزشكي كشور.

٦ ـ حومه شهر: براساس قانون « تعاريف محدوده و حريم شهر، روستا و شهرك و نحوه تعيين آنها « ـ مصوب ۱۳۸٤ـ » حريم شهر عبارت است از قسمتي از اراضي بدون فاصله پيرامون محدوده شهر كه نظارت و كنترل شهرداري در آن ضرورت دارد و از مرز تقسيمات كشوري شهرستان و بخش مربوط تجاوز نكند». همچنين منظور از كلمه حومه شهر همان حريم شهرها و مبادي ورودي آن است.

۷ـ حوزه‌هاي جغرافيايي: مناطقي كه در رتبه‌بندي از بالاترين نسبت (وزن) حادثه‌خيزي برخوردارند و به عنوان اولويت اول عملياتي آيين‌نامه توسط كميسيون تعيين مي‌گردد.

۸ ـ تصادفات رانندگي: انواع وقايع منجر به جرح، فوت، خسارت و يا تركيبي از آنها كه در نتيجه برخورد يك يا چند وسيله نقليه با يكديگر و يا انسان، حيوان و شيء به‌وجود مي‌آيد.

۹ـ سوانح رانندگي: وقايعي علاوه بر تصادفات رانندگي كه وسيله نقليه يا سرنشينان آن به دلايلي غير از تعريف ذكر شده براي تصادف، متحمل خسارتهاي جاني و مالي شوند از قبيل سقوط، واژگوني، ريزش بهمن، ريزش كوه، رانش زمين و وقوع سيل.

۱۰ـ ناوگان حمل و نقل عمومي: تمامي وسايل نقليه موتوري كه فعاليت آنها حمل و نقل عمومي بار و مسافر را شامل مي‌شود. شامل انواع كاميون، اتوبوس، مينی‌بوس، سواري كرايه و مانند آنها.

فصل دوم ـ ارتقاي ايمني و بهسازي راهها

ماده۲ـ وزارت راه و ترابري موظف است براي افزايش ايمني راههاي برون‌شهري اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ شناسائي نقاط پر تصادف به تفكيك حوزه‌هاي جغرافيائي، تعيين اولويتها و ارائه برنامه زمانبندي‌شده سالانه براي انجام اقدامات ايمن‌سازي آنها به كميسيون ظرف دو ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه.

تبصره ـ تعيين نقاط پرتصادف و اولويت‌بندي رفع آنها در كميسيون (كميته تخصصي مهندسي راه) انجام مي‌شود.

۲ـ درجه‌بندي ايمني راههاي كشور و بازديد ايمني راههاي موجود و انجام اقدامات ايمن‌سازي با اولويت اقدامات كم هزينه مهندسي و همچنين ارائه گزارش اقدامات انجام‌شده هر شش ماه يك‌بار به كميسيون.

۳ـ بازرسي ايمني راهها در مرحله مطالعاتي و پيش از گشايش و ارائه گزارش اقدامات انجام شده هر شش ماه يك‌بار به كميسيون.

٤ـ آرام‌سازي تردد خودروها در فواصل معين قبل از ورود به نقاط پر تصادف حوزه‌هاي جغرافيايي و همچنين در فواصل ده الي پانزده كيلومتري ورودي شهرهاي بزرگ، با استفاده از تجهيزات استاندارد سرعت‌گير، خط‌كشي‌هاي اكستروژن و غيره.

۵ ـ تأمين، نصب و مديريت دوربين‌هاي كنترل سرعت با قابليت انتقال خودكار اطلاعات ثبتي آن به اولين پاسگاه پليس در مسير به منظور توقف و اعمال قانون راننده متخلف در اولين پاسگاه بعدي.

٦ ـ تأمين و نصب دستگاههاي (GPS) موردنياز براي تجهيزگشتها و كارشناسان رسيدگي به تصادفات، به منظور ثبت مختصات دقيق محل تصادف در سيستم جامع اطلاعات تصادفات.

۷ـ الزام رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومي براي نصب و عملياتي نمودن (GPS).

۸ ـ مكان‌يابي و توسعه هدفمند تير پارك‌ها و مجتمع‌هاي خدمات رفاهي بين راهي با لحاظ نمودن اولويتهاي تعريف شده در طرح جامع مجتمع‌هاي خدمات رفاهي و الزام به‌تأمين محل استقرار تيم‌هاي عملياتي دستگاههاي مؤثر.

۹ـ الزام رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومي به داشتن تجهيزات موضوع آيين‌نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعاليت و تعطيلي مؤسسات حمل و نقل جاده‌اي (به‌ويژه كپسول اطفاي حريق و جعبه كمك‌هاي اوليه) و نيز ارائه آموزش‌هاي موردنياز براي استفاده صحيح و مؤثر از آنها.

۱۰ـ كنترل ساعات كاري رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومي (به ميزان حداكثر (۸) ساعت رانندگي در شبانه‌روزي براي هر راننده) توسط شركتهاي حمل و نقل و نظارت بر حسن اجراي آن مطابق مقررات مربوط.

۱۱ـ نوسازي ناوگان حمل و نقل عمومي با هماهنگي ستاد.

۱۲ـ اعمال مقررات بازدارنده تعريف شده در دستورالعمل صدور، تمديد، تعويض و لغو برگ فعاليت رانندگان حمل و نقل بار و مسافر برون‌شهري (تبصره ماده (٦) اصلاحي قانون الزام شركت‌ها و مؤسسات حمل و نقل به استفاده از بارنامه و صورت وضعيت)

۱۳ـ ارزيابي مستمر عملكرد شركتهاي حمل و نقل عمومي در زمينه رعايت اصول ايمني ترافيكي و اتخاذ سياست‌هاي تشويقي و تنبيهي مطابق دستورالعمل‌هاي مربوط.

۱٤ـ بهره‌گيري از رانندگان واجد شرايط ناوگان حمل و نقل عمومي در امداد افتخاري به مجروحان و اطلاع‌رساني سريع تصادفات به مراكز پليس، اورژانس، راهداري و هلال‌احمر با همكاري وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات.

۱۵ـ تهيه و اجراي طرح كنترل دوره‌اي سلامت، مهارت و صلاحيت رانندگان سيستم حمل و نقل عمومي بعد از اخذ گواهينامه با همكاري پليس راهنمايي و رانندگي و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي.

۱٦ـ تأمين ايمني عبور و مرور در محل‌ها و كارگاههاي اجراي عمليات عمراني در سطح راهها مطابق ضوابط مشخص شده در آيين‌نامه ايمني راه (نشريه ۷ـ۲٦۷).

۱۷ـ تدوين برنامه عملياتي جامع به منظور تجهيز تيم‌هاي متخصص مقابله با مواد خطرناك در سطح راهها.

۱۸ـ ساماندهي و نظارت بر عملكرد مراكز امداد خودرو و يدك‌كش‌ها.

۱۹ـ افزايش تابلوها و علائم هشداري در فواصل مشخص قبل از ورود به مقاطع حادثه‌خيز (اطلاع‌رساني نقاط پرتصادف).

۲۰ ـ مكان‌يابي و تجهيز راهها به تابلوهاي پيام متغير خبري.

ماده۳ـ وزارت كشور موظف است براي افزايش ايمني شبكه معابر شهرها و حومه از طريق شهرداري‌ها اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ شناسايي موقعيت وقوع تصادفات كاربران آسيب‌پذير مانند موتورسواران و عابران پياده و نقاط حادثه‌خيز شهرها و حومه آنها و ايمن‌سازي اين نقاط با اولويت اقدامات كم‌هزينه مهندسي.

۲ـ اقدامات لازم براي تأمين ايمني عبور و مرور در محدوده‌هاي اجراي عمليات عمراني مطابق ضوابط مشخص شده در آيين‌نامه ايمني راه (نشريه ۷ ـ ۲٦۷)

۳ـ مكان‌يابي و تجهيز شبكه به تابلوهاي پيام متغير خبري.

٤ـ ساماندهي و نظارت بر عملكرد مراكز امداد خودرو و يدك‌كش‌ها.

۵ ـ تقويت و تجهيز تيم‌هاي متخصص مقابله با مواد خطرناك.

ماده٤ـ در راستاي تحقق اهداف جدول شماره (۱) قانون توسعه حمل و نقل عمومي و مديريت مصرف سوخت و ماده (۱۱) آيين‌نامه اجرايي قانون ياد شده، مديريت فوريتهاي پزشكي در حوادث رانندگي (درون‌شهري و برون‌شهري) به عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي مي‌باشد.

تبصره۱ـ با توجه به اينكه فرماندهي صحنه تصادف بر عهده پليس راهنمايي و رانندگي نيروي انتظامي جمهوري اسلامي ايران مي‌باشد، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي موظف است مديريت فوريتهاي پزشكي را ضمن هماهنگي با پليس انجام دهد.

تبصره۲ ـ براي ارائه خدمات فوريتهاي پزشكي به مصدومان، وزارتخانه‌هاي كشور، راه و ترابري، ارتباطات و فناوري اطلاعات، نيرو، رفاه و تأمين اجتماعي، دفاع و پشتيباني نيروهاي مسلح و همچنين نيروهاي نظامي، انتظامي و غيرنظامي، سازمان صدا و سيماي جمهوري اسلامي ايران و ساير سازمانهاي دولتي و غيردولتي و مؤسسات تابعه، موظف به همكاري لازم با وزرات بهداشت، درمان و آموزش پزشكي مي‌باشند.

ماده ۵ ـ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي موظف است براي اجراي اين آيين‌نامه ضمن حضور در تمامي حوادث رانندگي اطلاع‌رساني شده، زمان رسيدن بر بالين مصدوم را در شهرها در هشتاد درصد (۸۰%) موارد به كمتر از (۸) دقيقه و در جاده‌ها در هشتاد درصد (۸۰%) موارد به كمتر از (۱۵) دقيقه برساند.

تبصره ـ به منظور افزايش بهره‌وري و تسريع در ارائه خدمات فوريتهاي پزشكي، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه ساختار ارائه خدمات و مكان‌يابي پايگاهها را به نحوي طراحي نمايد تا ارائه خدمات استاندارد به مصدومين ناشي از حوادث ترافيكي در مدت زمانهاي تعيين شده امكان‌پذير گردد.

ماده٦ ـ مهمترين وظايف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي در مديريت فوريت‌هاي پزشكي در چارچوب اين آيين‌نامه به شرح زير تعيين مي‌شود.

۱ـ اصلاح و افزايش ظرفيت شبكه ارتباطي اورژانس كشور.

۲ـ به‌كارگيري نيروهاي داراي صلاحيت علمي در مراكز و پايگاههاي اورژانس.

۳ـ تجهيز و نوسازي ناوگان آمبولانس كشور با توجه به اقليم هر استان و گسترش خدمات امداد هوايي.

٤ـ پايگاهها و مراكز ارائه‌دهنده خدمات فوريتهاي پيش بيمارستاني موظفند از آمبولانس صرفاً براي انتقال بيماران و مصدومين به مراكز درماني استفاده نمايند و به‌كارگيري آمبولانس توسط اين مراكز به منظور جابجايي مصدومان يا بيماران ميان مراكز درماني ممنوع است.

۵ ـ برگزاري دوره‌هاي آموزش عمومي، با هدف ارتقاي سطح آگاهي مردم در خصوص امدادرساني و آشنايي با كمك‌هاي اوليه براي رسيدگي به مصدومان تصادفات.

٦ ـ پايش مستمر حوادث ترافيكي و ارائه خدمات به مصدومان و هماهنگي‌هاي درون و فرابخشي براي رفع مشكلات احتمالي.

۷ ـ برنامه‌ريزي در راستاي هماهنگي و ارتباط مستمر با مراكز مسؤول پايش حوادث جاده‌اي و همچنين سهولت ارتباط مددجويان با مراكز ارتباطات و پيام.

۸ ـ تجهيز پايگاهها و تبيين فرآيندهاي خدمات فوريتهاي پزشكي در سطح پايگاههاي جاده‌اي و شهري براي افزايش توانمندي پايگاهها در خصوص ارائه خدمات به حادثه‌ديدگان بر اساس استانداردهاي جهاني به صورت زميني و هوايي.

۹ ـ برنامه‌ريزي براي ايجاد سامانه تروما در راستاي دستيابي به ساعت طلايي.

تبصره ـ ساعت طلايي به معناي رسيدن مصدوم از لحظه وقوع حادثه تا اولين مركز تروما ظرف يك ساعت در جاده‌هاي كشور مي‌باشد.

۱۰ـ راه‌اندازي بانك اطلاعاتي خدمات فوريت‌هاي پزشكي در حوادث رانندگي.

۱۱ـ ارزيابي صحنه قبل از ورود به صحنه از طريق كارشناسان مركز ارتباطات و بعد از ورود به صحنه از طريق تكنسين اورژانس.

۱۲ـ كنترل صحنه و شناسايي ساير نيروهاي امدادي حاضر در صحنه با هدف همكاري و تعامل با آنان براي مديريت مؤثر خدمات فوريتهاي پزشكي.

۱۳ـ بررسي صحنه از نظر نياز به تشكيل ناحيه‌هاي داغ، گرم، سرد و تشكيل نقطه جمع‌آوري مصدومين در حوادث پرتلفات و انجام ترياژ (start) و كمكهاي اوليه و در نهايت انتقال مجروحين.

۱٤ـ فراخوان نيروهاي تخصصي وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي در حوادث ويژه مربوط به مواد غيرمتعارف (راديو اكتيو، بيولوژيك و شيميايي) به صحنه حادثه.

۱۵ـ حمل مناسب اجساد متوفيان ناشي از تصادفات رانندگي در خارج از حريم شهرها با استفاده از پوشش مناسب حمل جسد.

تبصره ـ در صورت بروز حادثه شديد با تعداد مجروحين بالا بر اساس درخواست اورژانس، ساير تيم‌هاي عملياتي و اجرايي رسيدگي به حوادث در حوزه امدادرساني و خدمات پزشكي موظف به همكاري با اورژانس مي‌باشند.

ماده۷ـ سازمان امداد و نجات جمعيت هلال‌احمر موظف است اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ مديريت بهينه امكانات و تجهيزات و مكان‌يابي پايگاههاي ثابت و سيار هلال‌احمر و نحوه استقرار آنها در تقاطع پرتصادف حوزه‌هاي جغرافيايي (با در نظر گرفتن تجهيزات تخصصي و مخابراتي لازم براي ارتباط صدا و ديتا با فرماندهي صحنه تصادف).

۲ـ استقرار نيروهاي هلال‌احمر در پاسگاهها و اتاقك‌هاي پليس راهور ناجا.

۳ـ انجام عمليات جستجو و نجات مصدومين و مجروحين گرفتار شده در حوادث رانندگي و ارائه طرح عملياتي و همچنين اسكان اضطراري سانحه‌ديدگان.

ماده ۸ ـ وزارت ارتباطات و فناوري اطلاعات موظف است اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ نصب تجهيزات مخابراتي لازم به منظور پوشش كامل شبكه، از طريق شناسائي نقاط كور شبكه مخابراتي (G.S.M) در تمامي راههاي برون‌شهري و درون‌شهري بويژه حوزه‌هاي جغرافيايي و در حوزه (۳۰) كيلومتري شهرها در سطح استانها.

۲ـ تأمين بسترهاي مخابراتي مورد نياز براي ايجاد و راه‌اندازي فرماندهي صحنه تصادف و همكاري و اقدام لازم در رابطه با ايجاد فركانس مشترك ارتباطي بين پليس راه، سازمان راهداري و حمل و نقل جاده‌اي، اورژانس و سازمان امداد و نجات جمعيت هلال‌احمر.

۳ـ تأمين بستر مخابراتي مورد نياز به منظور راه‌اندازي سيستم جامع تصادفات براي پاسگاههاي پليس راه و تأمين دسترسي براي دستگاههاي مؤثر با همكاري نيروي انتظامي (فاواناجا).

٤ـ تأمين بسترهاي مخابراتي مورد نياز به منظور اطلاع‌رساني از وقوع حوادث ترافيكي توسط رانندگان واجد شرايط ناوگان حمل و نقل عمومي به مراكز پليس، اورژانس، راهداري و هلال‌احمر.

ماده۹ـ وزارت امور اقتصادي و دارايي (بيمه مركزي ايران) موظف است ظرف شش ماه نسبت به اصلاح و بازنگري مقررات بيمه‌اي موجود براي افزايش اثر بازدارندگي آنها از وقوع تخلفات و تشويق به رعايت قوانين ترافيكي، مبتني بر اطلاعات ثبت شده و سوابق تخلفات و تصادفات رانندگان (به ويژه ناوگان حمل ونقل عمومي و موتورسيكلت) اقدام نمايد.

تبصره ـ وزارت امور اقتصادي و دارايي (بيمه مركزي ايران) موظف است ضمن اجراي دقيق مفاد دستورالعمل اجرايي نحوه مشاركت صنعت بيمه در كاهش آسيبهاي سوانح رانندگي (موضوع ماده ۵ قانون)، ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه، مقررات مربوط به پرداخت خسارات حوادث رانندگي را به نحوي اصلاح نمايد كه شركتهاي بيمه‌گر ملزم به پرداخت خسارات وارده به وسايل نقليه در اثر انجام عمليات نجات و رهاسازي كه به تأييد پليس راهنمايي و رانندگي رسيده است، شوند.

فصل سوم ـ ارتقاي ايمني وسايط‌نقليه

ماده۱۰ـ وزارت صنايع و معادن موظف است اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ بررسي و تجزيه و تحليل سالانه تصادفات و تلفات مربوط با هر يك از انواع وسايل نقليه (با اولويت ناوگان حمل و نقل عمومي) با همكاري پليس راهنمايي و رانندگي ناجا در كميسيون (كميته تخصصي ناوگان) و شناسائي و رفع نواقص فني موجود و بهينه‌سازي آنها در فرآيند توليد و يا ورود وسيله نقليه.

۲ـ ارائه برنامه اجرائي (زمانبندي‌شده) در رابطه با چگونگي تجهيز خودروها و به ويژه وسايل نقليه حمل بار و مسافر (با اولويت ناوگان حمل و نقل عمومي) به سيستم ترمز ضدقفل، كيسه هوا و ساير تجهيزات ايمني اجباري.

۳ـ مؤسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه، براساس پيشنهادات كميسيون (كميته تخصصي ناوگان)، استانداردها و الگوهاي فصلي كارشناسي شده براي كلاه ايمني و محافظ پا و ساير موارد مرتبط با ايمني براي موتورسيكلت سواران را تهيه يا بازنگري و به شوراي‌عالي استاندارد ارائه نمايد.

٤ـ مؤسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه، براساس پيشنهادات كميسيون (كميته تخصصي ناوگان)، استانداردهاي ايمني و رفاهي خودروهاي توليد داخل و وارداتي (ازجمله كمربند ايمني، كيسه هوا، سيستم تنظيم دور جعبه دنده، كپسول آتش‌نشاني و جعبه كمك‌هاي اوليه ويژه ناوگان حمل و نقل عمومي) را تهيه يا بازنگري و به شوراي‌عالي استاندارد ارائه نمايد.

۵ ـ كميسيون (كميته تخصصي ناوگان) موظف به بررسي سالانه سوابق تصادفات و تلفات هر يـك از انواع وسيـله نقليه موجود در كشور و اعلام سطح ايمني نسـبي آنها بر حسب سيستم درجه‌بندي مي‌باشد.

ماده۱۱ـ وزارت راه و ترابري موظف است به منظور ارتقاي ايمني وسايل نقليه با مشاركت بخش خصوصي نسبت به راه‌اندازي مراكز معاينه فني ناوگان حمل ونقل عمومي (به جز سواري كرايه) و الزام به بازديد منظم دوره‌اي، ظرف شش ماه از ابلاغ آيين‌نامه اقدام نمايد.

فصل چهارم ـ فرهنگ‌سازي، ارتقاي آموزش همگاني و اصلاح رفتار پرخطر رانندگان

ماده۱۲ـ پليس راهنمايي و رانندگي ناجا موظف است اقدامات ذيل را انجام دهد:

۱ـ راه‌اندازي كامل سيستم جامع تصادفات ظرف شش ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه و اعمال نظارت مستمر بر ثبت دقيق اطلاعات حوادث رانندگي، در تمامي پاسگاه‌هاي پليس راه كشور.

تبصره ـ دستگاههاي مؤثر موظفند، ضمن فراهم‌سازي بستر لازم، اطلاعات و آمار عملكردي مربوط را به صورت بهنگام در سيستم جامع تصادفات ثبت نمايند.

۲ـ فراهم ساختن امكان تجزيه و تحليل آماري تصادفات به صورت ديناميكي، براي سازمانهاي دخيل در امر كاهش تصادفات، براساس سطح دسترسي‌هاي تعريف شده.

تبصره ـ سطح دسترسي به بانك اطلاعات تصادفات براي دستگاههاي مؤثر در كميسيون تعيين مي‌گردد.

۳ـ همكاري با كميسيون (كميته تخصصي آموزش و فرهنگ‌سازي) به منظور تعيين علل و عوامل انساني مؤثر در وقوع تصادفات براساس تجزيه و تحليل آمار تصادفات و نسبت سهم هر يك از علل.

٤ـ هدفمـندكردن فعاليت گشت‌هاي پليـس راه براساس تجزيـه و تحليـل‌هاي آماري اطلاعات تصادفات، در بازه‌هاي زماني پرتصادف و با در نظر گرفتن حوزه‌هاي جغرافيايي.

۵ ـ كنترل و ثبت وضعيت هوشياري رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومي به صورت نمونه‌گيري اتفاقي و رانندگان درگير در تصادف (اعم از مقصر يا غيرمقصر) از طريق تست مصرف موادمخدر، روانگردان، مشروبات الكلي و خواب‌آلودگي و مانند آنها.

٦ـ كنترل ساعات كاري رانندگان حمل و نقل عمومي توسط عوامل پليس راه.

۷ـ استفاده از توان بالقوه مردمي و نيز فناوري‌هاي موجود، براي تقويت كنترل نامحسوس و كاهش تخلف توسط رانندگان (به ويژه ناوگان حمل ونقل عمومي).

۸ ـ ارايه طرح يكپارچه فرماندهي صحنه تصادف با همكاري دستگاههاي مؤثر به‌كميسيون ظرف دو ماه.

۹ـ هماهنگي با سازمان راهداري و حمل ونقل جاده‌اي، اتحاديه‌هاي كاميون‌داران و شركت‌هاي حمل نقل بين شهري، به منظور طراحي و اجراي ساز وكار لازم براي تشديد برخورد با تكرار تخلفات رانندگي توسط رانندگان ناوگان حمل ونقل عمومي براساس قوانين و مقررات بازدارنده موجود و الزام رانندگان پرتخلف جاده‌اي (به ويژه در دو مورد سرعت و سبقت) به پرداخت هزينه‌هاي نصب تجهيزات و سيستم‌هاي كنترلي تعريف‌شده از جلمه (GPS) روي وسايل نقليه مربوط.

۱۰ـ اصلاح قوانـين و مقررات، آيين‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هاي لازم براي ايجاد محدويت‌هاي بازدارنده درخصوص متخلفين و مرتكبين تخلفات حادثه‌ساز و پيشگيري از وقوع تصادفات با همكاري وزارت كشور و وزارت راه و ترابري ظرف شش ماه.

۱۱ـ تشديد كنترل و مهار رانندگان پرتخلف با استفاده از ابزار بدهي‌هاي جرائم پرداخت‌نشده براي احضار، تذكر، تعهد، آموزش و مانند آنها (به ويژه رانندگان حمل و نقل عمومي).

۱۲ـ اعلام معايب و نواقص تابلوها و علائم جاده‌اي (شامل علائم راهنمائي و رانندگي، هشدارها و توصيه‌هاي ايمني) به وزارت راه و ترابري.

۱۳ـ اجراي دوره آموزش تخصصي بررسي وضعيت ايمني راه براي كارشناسان تصادفات راهنمايي و رانندگي از طريق دانشگاه علوم انتظامي ناجا (با هماهنگي وزرات راه و ترابري)، به منظور امكان ثبت نظريه كارشناسي مرتبط با نوع و عوامل مؤثر راه در وقوع تصادف، در زمان تنظيم كروكي تصادفات.

۱۴ـ تشديد اقدامات كنترلي درخصوص موتورسازان شامل:

الف ـ تشديد كنترل جاده‌اي موتورسواران فاقد كلاه ايمني (اعم از راكب و تركنشين) و اعمال محدوديت تردد با بيش از يك نفر تركنشين در جاده‌ها و حاشيه سي‌كيلومتري شهرها.

ب ـ طراحي و اجراي آزمون‌هاي ويژه براي صدور گواهينامه « ويژه تردد جاده‌اي» براي راكبين موتورسيكلت با هدف كاهش حضور موتورسواران كم‌تجربه در جاده‌ها و كنترل آنان.

ج ـ منوط‌كردن ادامه تردد موتورسواران متخلف جاده‌اي به ارائه مدارك مثبته اعم از (گواهينامه ويژه موتورسواران جاده‌اي، پلاك موتورسيكلت، عدم خلافي و مانند آنها).

دـ هماهنگي با سازمان‌هاي دولتي و وابسته به دولت و نيز شركت‌ها و نهادهاي كشوري و لشگري در رابطه با الزام موتورسواران اداري مربوط به استفاده از كلاه ايمني و نظارت مستمر بر حسن اجراي آن.

ماده۱۳ـ دستگاههاي مؤثر موظفند به منظور آموزش و ارتقاي فرهنگ ايمني ترافيك، اقدامات مؤثر در زمينه آموزش ايمني ترافيك را مطابق جدول شماره (۱) پيوست كه به مهر پيوست تصويب‌نامه هيئت‌وزيران تأييد شده‌است اجرا و نتايج اقدامات انجام شده را برابر شاخصهاي ارزيابي عملكردي، هر سه ماه يك بار به ستاد ارايه نمايند.

تبصره۱ـ جزئيات اجراي برنامه‌ها در قالب طرح جامع آموزش و ارتقاي فرهنگ ترافيك ظرف يك ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه توسط ستاد ابلاغ مي‌شود.

تبصره۲ـ مجموعه شاخصهاي ارزيابي عملكرد ظرف يك ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه توسط ستاد ابلاغ مي‌شود.

فصل پنجم ـ هماهنگي‌ها و اقدامات مديريتي

ماده١٤ـ دبيرخانه كميسيون موظف است اقدامات زير را انجام دهد.

۱ـ تعيين شاخص‌هاي علمي ارزيابي و سنجش ميزان رشد يا كاهش تلفات و مجروحان سوانح رانندگي (با هدف تغيير رويكرد در جايگزيني نسبتهاي آماري به جاي قدر مطلق‌هاي وقوع) با استفاده از نتايج آخرين مطالعات و پژوهشهاي صورت‌گرفته جهاني در كميسيون (كارگروه آمار و اطلاعات) و ارايه گزارش آن به ستاد در مقاطع شش ماهه.

۲ـ تجزيه و تحليل آمار تصادفات در كميسيون (كارگروه آمار و اطلاعات) و ارائه گزارش آن به ستاد در مقاطع شش ماهه.

۳ـ پيگيري اجراي مصوبات كميسيون (در رابطه با آيين‌نامه)، از طريق سازمانهاي مربوط و تهيه گزارش براي جلسات كميسيون.

٤ـ جمع‌بندي و بررسي كارشناسي پيشنهادات سازمانهاي مجري طرح (در رابطه با بهبود و يا رفع نواقص اجرائي) و آماده‌سازي آنها براي ارائه در جلسات كميسيون.

۵ ـ ارائه گزارش شش ماهه اقدامات دستگاههاي موثر در زمينه ارتقاي ايمني ترافيك به كميسيون براساس شاخص‌هاي ارزيابي.

٦ ـ ارائه ضوابط و دستورالعمل راه‌اندازي مراكز معاينه فني خودروهاي سنگين (با مشاركت بخش خصوصي) براي تصويب به كميسيون ظرف سه ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه.

۷ـ تدوين ساختار يكپارچه و مديريت واحد در حوزه ايمني و ارايه آن ظرف سه ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه به ستاد.

۸ ـ راه‌اندازي كميسيونهاي اجرايي آيين‌نامه در استانها با هدف ايجاد ضمانت اجرايي لازم براي تحقق اهداف آيين‌نامه در استانها.

تبصره۱ـ كميسيون متشكل از معاون عمراني استاندار (رييس كميسيون) مديركل راه و ترابري استان (دبير)، رئيس پليس راه استان، مديركل حمل و نقل و پايانه‌هاي استان، رئيس اورژانس استان، مسئول امداد و نجات هلال‌احمر استان، مديركل مخابرات استان و دبير شوراي هماهنگي ترافيك استان مي‌باشد.

تبصره۲ـ مأموريتهاي اصلي كميسيون‌هاي استاني به شرح زير مي‌باشد:

۱ـ هماهنگي‌هاي اجرايي بين پليس راه، راهداري، اورژانس و هلال احمر به منظور هدفمند كردن اقدامات، در راستاي اهداف و اولويت‌هاي طرح و نيز پيگيري مصوبات مرتبط با حوزه مأموريتي هر سازمان تا حصول به نتيجه.

۲ـ پيگيري تقويت تجهيزات رده‌هاي مرتبط با امور امداد و نجات جاده‌اي از طريق مقامات مسئول ذيربط استاني.

۳ـ اجراي مصوبات كميسيون در سطح استان‌ها.

٤ـ احصاي مشكلات مناطق به كميسيون.

ماده۱۵ـ فرماندهي صحنه تصادف بر عهده پليس راهنمايي و رانندگي ناجا مي‌باشد. تمامي تيم‌هاي عملياتي دستگاههاي مؤثر موظفند اقدامات خود را ضمن هماهنگي با پليس انجام دهند.

ماده۱٦ـ تيم‌هاي عملياتي و اجرايي رسيدگي به حوادث موظف به انجام اقدامات ذيل مي‌باشند:

۱ـ اطلاع‌رساني حوادث، مديريت و كنترل ترافيك و فرماندهي و ايجاد امنيت در صحنه توسط نيروي انتظامي و پليس راهنمايي و رانندگي ناجا.

۲ـ خدمات فوريتهاي پزشكي و حمل اجساد متوفيان حوادث رانندگي توسط تيم‌هاي اورژانس.

۳ـ جستجو و نجات شامل اطفاي حريق، امداد، نجات و رهاسازي در شهرها و حومه آن توسط سازمان آتش‌نشاني و خدمات ايمني.

٤ـ جستجو و نجات شامل اطفاي حريق، امداد، نجات و رهاسازي در راههاي برون‌شهري توسط تيم‌هاي عملياتي و اجرايي سازمان امداد و نجات جمعيت هلال احمر.

۵ ـ پاكسازي، تخليه صحنه حادثه و ساماندهي امداد خودروها در حوادث جاده‌اي برون شهري و تعمير و مرمت زيرساختها و علايم راه توسط تيم‌هاي عملياتي ادارات راه و ترابري.

٦ ـ پاكسازي، تخليه صحنه حادثه و ساماندهي امداد خودروها و تعمير و مرمت زيرساختها و علايم راه در شهرها و حومه آن توسط تيم‌هاي عملياتي شهرداري.

تبصره۱ـ جزئيات وظايف و اقدامات هر يك از تيم‌هاي عملياتي و اجرايي رسيدگي به حوادث در زمينه فعاليتهاي يادشده مطابق پيوست شماره (۲) اين آيين‌نامه كه به مهر « پيوست تصويب‌نامه هيئت‌وزيران» تأييد شده‌است مي‌باشد.

تبصره۲ـ دستورالعمل مديريت صحنه تصادف به منظور هماهنگي ميان دستگاههاي مؤثر، ظرف يك ماه پس از ابلاغ اين آيين‌نامه، توسط ستاد ابلاغ مي‌شود.

تبصره۳ـ وزارت راه و ترابري موظف است محل استقرار متصديان سوانح (اعم از تيم‌هاي پليس، اورژانس، راهداري، سازمان امداد و نجات جمعيت هلال احمر و ساير ارگانهاي ذيربط رسيدگي به سوانح رانندگي) را به صورت مجتمع و يكپارچه در محل‌هاي مورد نياز فراهم آورد. در اين راستا نيروي انتظامي موظف است همكاري لازم را براي استقرار متصديان و تيم‌هاي عملياتي رسيدگي به حوادث را در پاسگاهها و اتاقك‌هاي پليس انجام دهد.

ماده۱۷ـ دستگاههاي مؤثر موظفند برنامه اجرايي خود و اهداف كمي حاصل از اجراي آن در چارچوب تكاليف مشخص شده دراين آيين‌نامه با به كارگيري همه منابع و امكانات موجود ظرف سه ماه به ستاد ارايه نمايند.

تبصره ـ دستگاههاي مؤثر موظفند هر سه ماه يك‌بار گزارش اقدامات و عملكرد خود را به دبيرخانه كميسيون و ستاد ارائه نمايند.

ماده۱۸ـ در راستاي تحقق مديريت واحد حمل و نقل، وزارتخانه‌هاي راه و ترابري و كشور وظيفه سياست‌گذاري كلان، برنامه‌ريزي و نظارت عالي مديريت ايمني راهها و سوانح ترافيكي را به ترتيب در شبكه حمل و نقل برون شهري و شهرها و حومه آن بر عهده دارند.

رئيس‌جمهور ـ محمود احمدي‌نژاد

ماتريس آموزشهاي مرتبط با هر سازمان

ع.ج.ر	آموزش	سازمان مجري	ع.ج.ر	آموزش	سازمان مجري
۱	آموزش ايمني ترافيكي به پليس راهنمايي و رانندگي در تمامي سطوح	پليس راهنمايي و رانندگي	۱۲	آموزش مدرسان و متخصصان مورد نياز در سازمان يا نهاد مربوط	دستگاههاي مؤثر
۲	آموزش كمكهاي اوليه به پليس راهنمايي در تمامي سطوح	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي	۱۳	آموزش فوريتهاي پزشكي و امدادي براي كاركنان امداد و نجات و اورژانس	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي
۳	آموزش ممتحنان و متخصصان آموزش رانندگي	پليس راهنمايي و رانندگي	۱٤	آموزش تخصصي رانندگان حرفه‌اي حمل و نقل عمومي	سازمان راهداري حمل و نقل جاده‌اي
٤	آموزش مربيان آموزشگاههاي رانندگي	پليس راهنمايي و رانندگي	۱۵	آموزش مربوط به ايمني براي شركتها و مؤسسات حمل و نقل برون مرزي	سازمان راهداري و حمل و نقل جاده‌اي
۵	آموزش تعدادي از افرادي پليس براي آموزش ايمني ترافيك در مدارس	پليس راهنمايي و رانندگي	۱٦	آموزش رانندگان حمل و نقل عمومي، رانندگي شخصي موتورسيكلت سواران	پليس راهنمايي و رانندگي
٦	آموزش مباحث راهنمايي و رانندگي به رانندگان قبل از دريافت گواهينامه	پليس راهنمايي و رانندگي	۱۷	آموزش همگاني راه	صدا و سيما
۷	آموزش كمكهاي اوليه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي	۱۸	آموزش والدين، معلمان، مربيان، مديران و ساير عوامل اجرايي آموزش و پرورش در زمينه ايمني راهها	وزارت آموزش و پرورش
۸	آموزش مربوط به كنترل فني وسايل نقليه	پليس راهنمايي و رانندگي	۱۹	آموزش كمكهاي اوليه در زمينه حوادث جاده‌اي در مدارس و دانشگاهها	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي
۹	آموزش مهندسي ايمني راه	سازمان راهداري و حمل و نقل جاده‌اي	۲۰	آموزش مقررات ايمني ترافيك در مدارس	پليس راهنمايي و رانندگي
۱۰	آموزش آشنايي با انواع بيمه و مزاياي آن	بيمه مركزي جمهوري اسلامي ايران	۲۱	آموزش عمومي براي كاركنان سازمان توسط نهاد مربوط	دستگاههاي مؤثر
۱۱	ترويج استفاده از بيمه توسط رانندگان	بيمه مركزي جمهوري اسلامي ايران			